

CONDIȚIILE DE LIVRARE INCOTERMS 2010

PRINCIPALELE MODIFICĂRI ADUSE CONDIȚIILOR DE LIVRARE INCOTERMS 2010.

Autor : Vasile CALISTRU

Conducător științific: conf.univ. dr.șt.econ. Tudor ALCAZ

Universitatea Tehnică a Moldovei

Abstract : *Condițiile INCOTERMS reprezintă o formă cunoscută, apreciată și acceptată la nivel internațional, ce reglementează într-un format standardizat condițiile exacte de livrare și de primire/recepționare între vânzător și cumpărător. Consecințele ce reiesă din violările unui contract vor fi reglementate exclusiv prin contractul de cumpărare. Standardele INCOTERMS nu au valoare de lege. La utilizarea INCOTERMS ar trebui să se urmărească ca clauza să se potrivească de asemenea și mijlocului de transport. FAS, FOB, CFR și CIF sunt interpretate numai pentru transporturile maritime și fluviale și nu sunt potrivite pentru transportul cu containere. Celelalte 7 clauze EXW, FCA, CPT, CIP, DAT, DAP și DDP se potrivesc în întregime pentru toate categoriile și mijloacele de transport.*

Cuvinte cheie: *Condiții de livrare, contract de transport, livrare, riscuri, cheltuieli.*

1. Istoria INCOTERMS.

INCOTERMS este un acronim pentru International Commercial Terms ceea ce înseamnă Termeni de Comerț Internațional. Au fost propuse pentru prima dată în anul 1936 de către Camera Internațională de Comerț (CCI) din Paris, ca posibilitate de simplificare a repartizării tuturor riscurilor ce țin de transportarea mărfurilor în contextul transfrontalier. Pe măsura dezvoltării comerțului mondial, a modernizărilor ce au caracterizat procesul evolutiv al vieții economice internaționale, varianta revizuită a fost adoptată la Congresul CCI de la Viena din 1953 și este cunoscută sub numele de INCOTERMS 1953, aceasta fiind prima variantă de bază a regulilor ce au recunoaștere internațională, ce cuprindea nouă termeni comerciali. Ulterior, în 1967, 1976, 1980, 1990 și ediția INCOTERMS-2000 au adus modificări importante ale termenilor atât sub aspectul denumirii, cât și al conținutului lor, creându-se o nouă variantă de bază a regulilor.

Pentru a ține pasul cu dezvoltarea rapidă a comerțului internațional și cu globalizarea, regulile INCOTERMS sunt revizuite o dată la 10 ani. Având în vedere că, de la ultima revizuire din 2000, s-au schimbat multe în comerțul internațional, Camera de Comerț Internațională întrunită la Paris în septembrie 2010 lansează publicația INCOTERMS 2010, care au intrat în vigoare la 1 ianuarie 2011 și stabilește un ghid practic pentru a ajuta utilizatorii în alegerea mai ușoară a celor mai potrivite reguli pentru tranzacțiile lor.

Funcțiile de bază ale INCOTERMS se referă la:

- Determinarea trecerii cheltuielilor;
- Determinarea trecerii riscurilor.

Cu toate că INCOTERMS a evoluat până la un standard foarte larg acceptat la nivel internațional, devenind un standard pentru o divizare simplă și clară a sarcinilor referitoare la desfășurarea unei livrări, aceste standarde nu au valoare de lege.

Prevederile regulilor INCOTERMS nu se impun voinței părților (nu au, deci, caracter obligatoriu), partenerii având libertatea să insereze în cuprinsul contractului alte dispoziții speciale. Cele două părți se pot referi la INCOTERMS ca bază a contractului lor, dar pot prevedea anumite modificări sau adăugiri în funcție de natura mărfurilor care fac obiectul contractului. Condițiile de livrare din contractele externe sunt alcătuite din regulile INCOTERMS, cu anumite completări, modificări și clarificări de interpretare care trebuie să fie bine precizate în contracte. Prevederile din contract cu privire la condițiile de livrare se referă numai la patru grupe de probleme comerciale (livrarea mărfii, transferul riscurilor, repartizarea cheltuielilor și formalitățile documentare de trecere a mărfii din posesia vânzătorului în posesia cumpărătorului) și nu pot înlocui clauzele contractului prin care se reglementează diferite obligații referitoare la preț, termene de livrare, cantitate, calitate, garanții, penalități etc.

2. Principalele modificări aduse INCOTERMS 2010

Prima schimbare pe care o aduce INCOTERMS® 2010 constă în reducerea termenilor de la 13 în INCOTERMS 2000 la 11 în INCOTERMS 2010, termeni de livrare ce definesc în mod clar obligațiile părților și reduc riscul aparițiilor unor complicații juridice.

Schimbările s-au produs în grupa „D”, au fost excluse 4 clauze:

- **DAF** – Delivered at frontier / **Livrat la frontieră**
- **DES** – Delivered ex ship / **Livrat pe navă**
- **DEQ** – Delivered ex quay / **Livrat pe chei**
- **DDU** – Delivered duty unpaid / **Livrat, taxe vamale plătite**

Care au fost înlocuite cu 2 clauze:

- **DAP** – Delivered at place / **Livrat la destinație**
- **DAT** – Delivered at terminal/ **Livrat la terminal**

O altă schimbare se referă la ajustarea termenilor de comerț la necesitățile progresului tehnologic, astfel sunt recunoscute semnăturile electronice care pot servi drept dovezi în reglementarea litigiilor și se ia în calcul și comerțul electronic și sistemul electronic de facturare și transfer de date.

A treia schimbare constă în împărțirea pe grupe a clauzelor INCOTERMS, care în INCOTERMS 2000 erau împărțite în patru grupe: grupa E, grupa F, grupa C, grupa D, acum sunt structurate în 2 mari categorii, în funcție de modalitatea de transport.

Grupe pentru toate categoriile de transportare:

- EXW** - Ex works (Franco uzină)
- FCA** - Free carrier (Franco cărauș)
- CPT** - Carriage paid to (Fraht plătit până la)
- CIP** - Carriage and insurance paid to (Fraht și asigurare plătită până la)
- DAT** - Delivered at terminal (Livrat la terminal)
- DAP** - Delivered at place (Livrat la destinație)
- DDP** - Delivered duty paid (Livrat, taxe vamale plătite)

Această grupă include șapte reguli incoterms care pot fi utilizate indiferent de modul de transport selectat și indiferent dacă unul sau mai mult de un mod de transport este angajat. Ele pot fi folosite chiar și atunci când nu există niciun transport maritim.

Clauze pentru transportarea navală și maritimă:

- FAS** - Free alongside ship (Franco de-a lungul vasului)
- FOB** - Free on board (Franco la bord)
- CFR** - Cost and freight (Cost și navlu)
- CIF** - Cost, insurance and freight (Cost, asigurare plătită până la)

În această grupă punctul de livrare, precum și locul în care mărfurile sunt transportate către cumpărător sunt ambele porturi, prin urmare regulile de etichetare „mare și pe căi navigabile interioare” FAS, FOB, CFR, CIF sunt incluse în această clasă.

În plus, fiecare termen acum conține note explicative care să-i ajute pe utilizatori să aleagă regula potrivită pentru fiecare tranzacție, sfaturi pentru folosirea procedurilor electronice, informații despre regulile de securitate privind autorizația de plecare a unei nave și sfaturi pentru aplicarea INCOTERMS comerțului interior.

INCOTERMS 2010 au fost pentru prima dată clar declarate ca fiind aplicabile, de asemenea, și în contractele de cumpărare naționale (până în prezent se referea numai la aplicabilitatea asupra contractelor de cumpărare internaționale).

3. Distribuirea obligațiilor

EXW – Ex works / franco uzină.

Vânzătorul trebuie să pună la dispoziție marfa împachetată conform contractului, la locul numit (uzină, depozit etc.), fără eliberarea exportului și marfa ne fiind încărcată. Trecerea riscurilor are loc odată ce marfa a fost pusă la dispoziție.

FCA – Free carrier/ franco căraș.

Vânzătorul trebuie să elibereze conducătorului de transport marfa, în dependență de locul de transmitere și conform stipulărilor contractuale și s-o transmită încărcată sau s-o pună la dispoziție. Din acest moment, cumpărătorul se obligă pentru celelalte obligații și costuri.

FAS – Free alongside ship / franco de-a lungul vasului (portul de încărcare numit).

Vânzătorul pune la dispoziție marfa conform contractului, liberă pentru export, pe riscurile și costurile lui de-a lungul vasului.

FOB – Free on board / franco la bord (portul de încărcare indicat).

Vânzătorul trebuie să transmită marfa la bordul navei, conform stipulărilor din contract și liberă pentru export, pe riscurile și costurile sale. Încărcarea la bord este pe seama vânzătorului.

CPT – Carriage paid to / fracht plătit până la locul de preluare indicat.

Vânzătorul trebuie să transmită marfa conducătorului transportului, conform stipulărilor contractuale, pregătită pentru export, precum și să încheie contractul de transport până la locul de recepționare. Costurile pentru încărcarea, descărcarea mărfii sunt suportate de către vânzător.

CIP – Carriage and insurance paid to / fracht și asigurare plătită până la - locul de preluare indicat.

Vânzătorul trebuie să transmită marfa către conducătorul transportului, conform stipulărilor contractuale și liberă pentru export, precum și să încheie contractul de transportare și de asigurare până la locul de preluare. Costurile pentru încărcare, descărcare, sunt suportate de către vânzător.

CFR – Cost and freight / cost și navlu (portul de destinație indicat).

Vânzătorul trebuie să transmită marfa la bordul navei în portul de pornire, conform stipulărilor contractuale, liberă pentru export (sau să facă rost de acestea pentru cumpărător) și are grijă de contractul de transportare până la portul de destinație/locul de recepționare. Costurile pentru încărcare, descărcare, sunt suportate de către vânzător.

CIF – Cost, insurance and freight / cost, asigurare și navlu (portul de destinație)

Vânzătorul trebuie să transmită marfa la bordul navei în portul de pornire conform stipulărilor contractuale și să aibă grijă de contractele de transportare și de asigurare până la portul de destinație. Costurile pentru încărcare, descărcare, sunt suportate de către vânzător.

DAP – Delivered at place / livrat la destinație (locul de primire indicat).

Vânzătorul pune la dispoziție marfa liberă pentru export, pe riscul și contul său propriu, conform contractului și marfa pregătită pentru descărcare la locul de recepționare. Costurile pentru încărcare, descărcare, sunt suportate de către cumpărător.

DAT – Delivered at terminal / livrat la terminal (locul de primire indicat).

Vânzătorul trebuie să pună la dispoziție marfa, conform stipulărilor din contract, și liberă pentru export s-o descarce la locul de preluare convenit, și până acolo să încheie contractul de transportare. Vânzătorul trebuie să descarce marfa la locul de recepționare.

DDP – Delivered duty paid / livrat, taxe vamale plătite până la locul de primire indicat.

Vânzătorul pune la dispoziție marfa, conform contractului pregătită pentru ex-/import, pe riscul și contul său propriu, și marfa pregătită pentru descărcare la locul de recepționare. Cumpărătorul este obligat să descarce marfa la locul de recepționare.

Bibliografie

1. *Incoterms2010 – Comentariu pentru practica, inclusiv setul oficial de norme* Camera Internațională de Comerț, numărul publicației 715/1D
2. *Incoterms 2010* Camera Internațională de Comerț, numărul publicației 715 ED.